

Protokoll 2/2019

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 18 mars 2019 kl. 13:30-16:30, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Katarina Borg
Elisabet Jermsten
Måns Lönnroth
Helena Nilsson Lannegren
Margareta Olofsson
Laila Reppen
Solbritt Östergren
Henrik Nerlund Sekreterare
Monica Hector Protokollförare
Susanne Höglin Handläggare
Ulrika Falk Föredragande §2
Sandra Öhrström Föredragande §§4-5
Martin Forsberg Föredragande §6
Sofia Eriksson Föredragande §7

Justerare

Datum för justering

Paragraf §§1-8

Sekreterare Monica Hector

§ 1
Dagordning

Beslut

Beslöts ta upp ärendena ordningen: 1, 6, 2-5.

§ 2

Rådet: Placering av byggbodan

Information från trafikkontoret om etablering av byggbodan i staden.

SR 2019/41

Beslut

Ordförande tackade Ulrika Falk för redovisningen.

Lades ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Informerade Ulrika Falk, trafikkontoret, om hur kontoret arbetar med etablering av byggbodan i staden, regelverk samt att det oftast krävs både upplåtelse och bygglov. Polisen är tillståndsmyndighet för offentliga platser, trafikkontoret svarar för hela stadens räkning på de remisser polismyndigheten sänder, efter att i sin tur internermitterat föreslagna placeringar till berörda förvaltningar.

§ 3**Betänkandet Privat initiativrätt, planintressentens
medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9).**

Genom remiss hade stadsbyggnadsroteln, rotel II, begärt Skönhetsrådets yttrande över SOU 2019:9, Privat initiativrätt - planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning.

SR 2019/70

Beslut

Uppdrogs åt sekreteraren att utforma förslag till skrivelse.

Bordlades ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Redogjorde sekreteraren för remitterat slutbetänkande avseende privat initiativrätt.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/70-1 Betänkandet Privat initiativrätt, planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9).
- SR 2019/70-1.1 Följebrev Betänkandet Privat initiativrätt - Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9), (2/4)
- SR 2019/70-1.2 Följebrev Betänkandet Privat initiativrätt - Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9), (3/4)
- SR 2019/70-1.3 Följebrev Betänkandet Privat initiativrätt - Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9), (4/4)

§ 4**Åskvädret 2 och Hammarbyhöjden 1:1, förslag till
detaljplan för del av fastigheten vid Halmstadsvägen,
2015-18863**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Åskvädret 2 och Hammarbyhöjden 1:1, förslag till detaljplan för del av fastigheten vid Halmstadsvägen, 2015-18863. Sandra Öhrström, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet. SR 2019/52

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka de fyra lamellhusen i förslaget södra del men avstyrka bebyggelsen i kv. Åskvädret 2.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag för ny bebyggelse längs Halmstadsvägen i Björkhagen. Syftet med planförslaget är att komplettera området med lägenheter i flerbostadshus samt att omvandla Halmstadsvägen till en mer stadsmässig gata med förbättrade förutsättningar för gångtrafik. Lokaler för centrumändamål möjliggörs i alla bottenvåningar för att skapa flexibilitet för framtida behov. Detaljplanen reglerar även karaktärsdrag i den tillkommande bebyggelsen och värdefulla träd skyddas för att värna natur- och kulturvärden. Förslaget innebär uppförande av fyra lamellhus i fyra våningar på den södra sidan av Halmstadsvägen samt två byggnader i fem till sju våningar på den norra sidan. På platsen för de senare står idag en före detta panncentral som föreslås rivas. Byggnaden uppfördes 1948 i samband med stadsdelen Björkhagens tillkomst och inrymde panncentral, livsmedelsbutik och tvättstuga. Idag har Svenska Bostäder en tvättstuga i byggnaden.

Delegerade ställde sig mycket positivt till lamellhusen i förslaget södra del. Husen befanns vara väl inpassade och ha en rimlig höjdsättning och den smäckra utformningen knyter väl an till stadsdelen i material, skala och kvalitet och byggnaderna kommer bli en fin inramning av punkthusbebyggelsen på höjden. Delegerade ville särskilt understryka hur välgörande det är att husbredden lyckats hållas nere till endast tio meter. De slutna hörnen är ett intressant grepp som skulle kunna tas tillvara ännu bättre om en butikslokal istället för en elnätscentral placerades i den hörndel som är synlig från Malmövägen.

De föreslagna byggnaderna på Halmstadsvägens norra sida ansåg delegerade bör utgå. Gestaltningen ger ett splittrat intryck som är främmande för stadsdelen, dessutom är de föreslagna husen högre än befintlig byggnad vilket kommer att ge skuggeffekter och en mörkare miljö runtomkring. Det befintliga huset, som föreslås rivas, har varit en central del i stadsdelens tillkomst och det finns lokala initiativ och idéer om att utveckla den f.d. panncentralen till ett kulturhus. Delegerade ansåg att frågan om ett bevarande av byggnaden bör utredas eftersom den både representerar en viktig del av stadsdelens historia och att den som äldre byggnad möjliggör en hyresnivå för verksamheter som understödjer det stadsliv som planförfattaren efterfrågar. Det finns flera goda exempel på småindustri som idag inrymmer kulturverksamhet, exempelvis konsthall C i Hökarängen.

I och med förslaget återaktualiseras också frågan om Björkhagens centrum som idag saknar möteslokaler och samlingsplatser. Med tanke på att ytterligare bebyggelse planeras i Björkhagen efterfrågade delegerade en sammantagen centrumanalys för stadsdelen.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/52-4 Samrådsbrev
- SR 2019/52-6 Planbeskrivning
- SR 2019/52-1.1 Åskvädret 2 och del av Hammarbyhöjden 1:1 vid Halmstadsvägen på samråd (2/2)
- SR 2019/52-2 Trädinventering
- SR 2019/52-3 Solstudie
- SR 2019/52-5 Plankarta
- SR 2019/52-7 Parkeringsutredning
- SR 2019/52-8 Parkeringstal för Halmstadsvägen
- SR 2019/52-9 Dagvattenutredning 1
- SR 2019/52-10 Förenklad bullerutredning 2
- SR 2019/52-11 Förenklad bullerutredning 1
- SR 2019/52-12 Dagvattenutredning 3
- SR 2019/52-13 Dagvattenutredning 2

§ 5

Kulturhusprojekt i Björkhagen

Upptogs till behandling ärende initierat av privatperson avseende kulturhusprojekt i Björkhagen.

SR 2019/78

Beslut

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet med kopia på yttrande över §3.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/78-1 Information om kulturhusprojekt i Björkhagen
- SR 2019/78-1.1 Projektbeskrivning, Björkhagens kulturhus
- SR 2019/78-1.2 Renovering, Björkhagens kulturhus
- SR 2019/78-1.3 Presentation Björkhagens Kulturhus i Stadshuset 20190214

§ 6**Riksby 1:3, förslag till detaljplan för del av fastigheten
invid korsningen Bällstavägen/Ulvsundavägen, 2017-
16043**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Riksby 1:3, förslag till detaljplan för del av fastigheten invid korsningen Bällstavägen/Ulvsundavägen, 2017-16043. Martin Forsberg, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2019/53

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka förslag till detaljplan.

Bordlades ärendet för formellt beslut nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för område i direkt anslutning till Bromma flygplats, invid Bällstavägen och Ulvsundavägen. Syftet med planen är att möjliggöra en ny drivmedelsstation med pumpar och tillhörande servicebyggnader såsom butiksbyggnad och tvätthall. Förslaget prövar även möjligheten att förlägga en sopsugsanläggning inom planområdet som kopplas till den planerade stadsdelen Södra Solvallastaden. Gestaltningen av sopsugsanläggningen måste i så fall göras med sikte på att byggnaden ska fungera väl i en framtida, mer tätbebyggd stadsmiljö. Drivmedelsstationen hade tidigare en markanvisning i planområdet Solvallastaden, norr om Bällstavägen, som ersättning OK-Q8 AB:s verksamhet i Katarinagaraget vid Slussen. Allteftersom planerna för det nya bostadsområdet framskridit har det dock visat sig att den planerade placeringen blir problematisk med tanke på riskaspekterna.

I detaljplaneförslaget uppdelas bebyggelsen i två volymer. De två volymerna binds samman av ett skärmtak samt av en träspaljé för klätterväxter mot Bällstavägen. Båda byggnadsvolymer föreslås få stora glaspartier mot Bällstavägen för att bryta upp och göra verksamheten mer synlig och öppen. I övrigt föreslås vit puts som fasadmateriäl. Med tanke på att risk föreligger i form av farliga transporter, främst på Ulvsundavägen, leveranser till drivmedelsstationen samt påkörning vid trafikolycka föreslås lägre murar mot påkörning inom planområdet samt att fasaderna mot Bällstavägen utförs i brandteknisk klass EI 30.

Delegerade hade ingen erinran mot den föreslagna placeringen av drivmedelstationen, inte heller mot att en sopsugsanläggning kan

komma att inrymmas inom planområdet. Delegerade ansåg dock att förväntningarna på hur mycket ”stad” det kan bli av detta parti längs Bällstavägen måste vara rimliga. En bensinstation kommer aldrig att kunna upplevas som stadsmässig i det att den har en helt annan funktion och form. Delegerade uppfattade dock att förslaget uppvisar en formvilja för drivmedelsstationens gestaltning som går utöver det slentrianmässiga. Delegerade ser gärna att byggnadernas utformning vidarestuderas med fortsatt hög ambition inför bygglovsskedet. Önskvärt är att även den stora skyltpylon som annonserar verksamheten ifråga får en annan och bättre gestaltning. Något som definitivt kan göra att upplevelsen av Bällstavägen längs denna sträcka förbättras är utformningen av området mellan drivmedelsstationen och vägen. Delegerade förespråkade växtlighet i form av träd eller planteringar – en förhållandevis enkel åtgärd som dock kan göra åtskilligt för upplevelsen av sträckan ifråga.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/53-4 Samrådsbrev
- SR 2019/53-2 Planbeskrivning
- SR 2019/53-1 Riksby 1:3, förslag till detaljplan för del av fastigheten invid korsningen Bällstavägen/Ulvsundavägen, 2017-16043
- SR 2019/53-1.1 Planärende på samråd - Del av Riksby 1:3, invid korsningen Bällstavägen/Ulvsundavägen (2/2)
- SR 2019/53-3 Analys av flygsäkerhetsrisker vid uppförandet av OKQ8 bränsleanläggning vid Bromma flygplats
- SR 2019/53-5 Plankarta

§ 7**Ålesund 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2016-19140**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Ålesund 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2016-19140. Sofia Eriksson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.
SR 2019/69

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om att de föreslagna 16-våningshusen bör sänkas till en höjd motsvarande omgivande bebyggelse.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag som syftar till att utveckla flera fastigheter vid Husby centrum två tunnelbaneuppgångar samt längs Edvard Griegsgången. Förslaget rymmer fem flerbostadshus med lokaler för handel. De byggnader som placeras längs Edvard Griegsgången föreslås få en byggnadshöjd på fem våningar respektive 16 våningar för de högdelar som placeras mot Norgegatan. Intentionen är också att genom nya bostäder och ytterligare lokaler för handel stärka och ytterligare aktivera det befintliga centrumstråket och torgytorna. Med förslaget tillförs Husby ca 270 bostäder varav flertalet, ca 245, planeras som hyresrätter. Planförslaget syftar också till att förbättra och förstärka kopplingarna in i området genom att möjliggöra för trottoarer längs med de befintliga bilgatorna.

Generalplanen för norra Järva som antogs 1971 gick ut på att bygga en så kallad bandstad med tre stadsdelar – Kista, Husby och Akalla. Utbyggnaden av området var en del av det s.k. miljonprogrammet och planeringen av de tre stadsdelarna kom att bli, i fråga om planmönster, trafikplanering och utformning av bebyggelsen, en motreaktion till hur stadsdelarna i södra Järva utformats. Norra Järva placerades längs tunnelbanans Akallagren och det rådande planeringsidealet, d.v.s. att skilja gående och biltrafik genom trafikseparering, präglar de tre stadsdelarna. Akalla, Husby och Kista länkades samman med en genomgående trafikled samt ett genom områdena parallellt och centralt placerat gång- och cykelstråk.

I Husby planerades merparten av bebyggelsen som femvåningshus i form av lameller placerade kring gårdar. Med bil nås bostadskvarteren genom säckgator från det nedsänkta huvudstråket Norgegatan. Vid varje säckgata, som också anlades i ett nedsänkt läge, fanns parkeringsdäck i tre plan. Promenadstråken genom området kompletterades med gångbroar över de nedsänkta gatorna så att bilar och människor rör sig på helt skilda nivåer, helt i enlighet med idén om trafikseparering. Husbys mer centrala delar, området mellan de två tunnelbaneuppgångarna respektive Norgegatan och Edvard Griegsgången, markerades med en något högre bostadsbebyggelse i form tio skivhus i åtta respektive nio våningar. Hustyperna i stadsdelen är annars begränsat till ett fåtal och samtliga bostadshus som uppfördes för Svenska bostäders räkning uppfördes som loftgångshus. Bostadshuset som uppfördes av HSB i norra delen av Husby har i princip samma karaktär som SB:s husbestånd med skillnaden att husen utformades med tre till sex trapphus i stället för loftgångar. Till skillnad från många andra miljonprogramsområden fick Husby en färgsättning som var unik på så sätt att varje kvarter fick en egen kulör, särskilt utmärkande var detta i området Svenska bostäder uppförde och som konstnären Folke Romell färgsatte. Centrumbebyggelsens fasader gavs ljusa kulörer medan övriga kvarter söder om centrumstråket fick mättade färger i rött, blått, gult och grönt. Svenska bostäder har under de senaste årens upprustning och renovering av sitt bostadshusbestånd i Husby gått ifrån den ursprungliga färgsättningen samt även bytt material trapphustorn, balkongfronter m.m.

Skönhetsrådet har tagit del av och i huvudsak ställt sig mycket positivt till de detalplaner som tidigare tagits fram i Husby för kv. Trondheim respektive Oslo 1 m.fl. Det senare innebär möjlighet att uppföra bostadshus i anslutning till sex av områdets parkeringsdäck. Stadsbyggnadskontoret har nu utarbetat ett planförslag som avser ny bebyggelse vid Husbys centrala stråk i avsikt att stärka centrumfunktionerna och tillföra bostäder. Delegerade ställer sig i grunden positivt även till föreliggande planförslag även om det finns delar som är angeläget att diskutera.

Husby är en miljonprogramstadsdel med en bebyggelse som i huvudsak har haft få byggnadstyper, byggnadshöjderna i bostadskvarteren har likaså haft små variationer. I Husby gavs de centrala delarna av bostadsbebyggelsen en något högre höjd än övriga, omkringliggande kvarter. Delegerade ställde sig därför mycket tveksamt till att området tillförs en helt ny hustyp med en höjd som inte alls hör samman med miljonprogramsområdets skala

och karaktär. Delegerade konstaterade att ett flertal planprojekt under senare år närmaste slentrianmässigt presenterat höga hus som något som ska markera stadsdelen eller platsen ifråga. I föreliggande planförslag rör det sig om platser i nära anslutning till tunnelbanans uppgångar i likhet med hur höga hus placerats i grannskapsplanerade stadsdelar. Delegerade ansåg att detta är en felaktig tolkning av stadsplaneidealen: i grannskapsplanerade områden krävs höga hus som markörer av centrum eftersom planmönstren är oregelbundna och därmed svårare att navigera i för den som saknar lokalkännedom. I Husby och de andra Järvastadsdelarna är istället den regelbundet uppbyggda stadsplanen med hög täthet avsiktligt gjord för att uppnå rutnätets gena och logiska rörelsemönster. Att addera byggnader som kraftigt överstiger Husbys höjdrygg på åtta till nio våningar är något som delegerade avvisar. Tillkommande byggnader måste också gestaltas och ges en stark form som fungerar med den befintliga bebyggelsens sparsmakade och enkla fasadspråk. Fasadernas utformning och färgsättning bör således hållas saklig och fasadkulöerna bör finnas representerade i Husbys byggnadsbestånd.

Edvard Griegsgången utgör det centrala stråket i Husby genom vilket man kan nå både Akalla och Kista utan att behöva röra sig i trafikerade miljöer. Delegerade ställde sig bakom planförslaget idé att stärka såväl stråket som platserna i anslutning till tunnelbaneuppgångarna. Stråkets funktion och upplevelsen av detsamma måste dock vara det som är i fokus i den fortsatta planeringen. D.v.s. stadsbyggnadskontoret måste säkerställa att stråket med nya hus i fem våningar inte upplevs som mörkt och trångt, byggnadshöjden bör sänkas om stråket inte får tillfredsställande kvaliteter. Delegerade efterlyste också ett gestaltungsprogram särskilt framtaget för Edvard Griegsgången för att säkerställa att stråket uppfattas som inbjudande och tryggt. Delegerade hade ingen erinran mot de föreslagna åtgärderna i form av en på- och tillbyggnad av den befintliga butiksbyggnaden, inte heller mot en om- och inbyggnad av den befintliga stationsbyggnad för tunnelbanan.

Slutligen ville delegerade lyfta frågan om tillgång på parkyta i Husby. Eftersom stadsdelen har en i förhållande till invånarantalet liten yta sett till parker och rekreation bör stadsbyggnadskontoret utreda möjligheter att tillföra denna typ av ytor och värden i det fortsatta arbetet med att utveckla och förtäta Husby.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/69-4 Samrådsbrev
- SR 2019/69-12 Planbeskrivning

- SR 2019/69-1.1 Ålesund 1 m fl på samråd (2/2)
- SR 2019/69-3 Solstudier
- SR 2019/69-11 Plankarta
- SR 2019/69-15 Kulturmiljöutredning, Husby Norra Järva (Bjerking 2018)
- SR 2019/69-2 Trafik PM (Sweco 2018)
- SR 2019/69-5 PM gällande parkering inom kv Bergen 1, Husby (Hembla 2018)
- SR 2019/69-6 PM för Husby torg och platser, Kragh & Berglund 2018)
- SR 2019/69-7 PM Dagvatten 4, kv Bergen 1-2 (Structor Mark VA)
- SR 2019/69-8 PM Dagvatten 3, kv Bergen 1-2 (Structor Mark VA)
- SR 2019/69-16 Illustrationsmaterial, Hembla
- SR 2019/69-17 Illustrationsmaterial, Svenska Bostäder
- SR 2019/69-20 Antikvarisk konsekvensbedömning (Bjerking 2018)
- SR 2019/69-9 PM Dagvatten 2, kv Bergen 1-2 (Structor Mark VA)
- SR 2019/69-10 PM Dagvatten 1, kv Bergen 1-2 (Structor Mark VA)
- SR 2019/69-13 Parkeringsutredning
- SR 2019/69-14 Kv Bergen Husby, Trafikbullerutredning (Structor 2018)
- SR 2019/69-18 Husby C, bullerutredning
- SR 2019/69-19 Dagvattenutredning

§ 8**Sekreteraren informerar****Sammanfattning av ärendet**

Informerade sekreteraren om att kansliet planerar att på Instagram och Facebook presentera rådets nya ledamöter.

Sekreteraren informerade även om att han kommer att medverka i Fastighetsägarnas podd i sin egenskap som arkitekturhistoriker.

Sekreteraren berättade om sitt besök i Svenska slöjdföreningens f.d. styrelserum på Nybrogatan. Styrelserummet från 1930, med inredning av arkitekt Gunnar Asplund, utgör i princip en helt intakt miljö. Fastigheten som ägs av AI Pension är för försäljning och för att säkerställa att inredningen bevaras intakt har försäkringsbolaget beslutat att donera alla möbler till Sveriges arkitekter. Tanken är att Sveriges arkitekter i sin tur ska skriva avtal om deposition av den unika inredningen med den nya fastighetsägaren. Åtgärden är ett sätt att försöka bevara interiören och möblemanget som helhet då det inte finns en lagstiftning som kan skydda lösöre i kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

Slutligen informerade sekreteraren om att Gunilla Glantz tillträder som trafikdirektör i Stockholms stad. Gunilla Glantz kommer närmast från rollen som stadsbyggnadsdirektör i Nacka kommun.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2019-03-21
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2019-03-21
MONICA,HECTOR	2019-03-21